

er en Konkurrence til det offentlige. Der maa derfor i det lille Ord „Telegram“ ligge noget ganske betydeligt. Det er de paagældendes Mening, at man gaar dem paa Livet. Det er i og for sig rigtigt, men Verden bestaar fremdeles, selv om dette lille Ord bliver monopoliseret for det offentlige; der skal ogsaa Blanketter til i Fremtiden, naar Folk vil give en skriftlig Hilsen et mere pynteligt Udtryk. Jeg kan tænke mig, at der, hvad ogsaa Venstres ærede Ordfører antydede, blev en Overgangstid, saa at disse Folk ikke brænder inde med et Oplag af Ting, som godt kan bruges i Fremtiden; naturligvis ligger der mange overgemte Sager, som Staten ikke kan være tjent med at overtage, der maa træffes et skønsomt Valg.

Jeg tror derfor ikke, at det er Brød alene, det drejer sig om, der maa være en meget betydelig pekuniær Interesse forbundet med dette. Ogsaa Staten har jo profiteret af Festsletterne; det siges, at der tjenes et halvt Hundrede, maaske flere Hundrede Procent paa dem, og hvad der er Tilfældet med Staten, er naturligvis i ikke ringere Grad Tilfældet med de private. Der er altsaa betydelige Interesser forbundet med disse Kunstforlags Produkter, det forstaar jeg saa godt, men man har ikke Lov til i den Grad at udarte næsten til Raseri, naar det offentlige rører paa sig og siger: Nu maa vi monopolisere dette Udtryk, for det er noget, vi har haft Hævd paa fra gammel Tid; I andre er gaaet os i Bedene, og det skal I ikke have Lov til i Fremtiden. Jeg kunde, som sagt, godt tænke mig en Overgang, og jeg havde ogsaa tænkt paa, hvis ikke Ordføreren for Venstre havde gjort det, at nævne, at man kunde sætte en længere Frist, inden denne lille Lov træder i Kraft, og at Staten maaske saa overtog en Del af de Blanketter, de paagældende ligger inde med, og som er forsynet med Ordet Telegram, og som de naturligvis, naar denne Lov træder i Kraft, ikke vil kunne bruge.

Med det samme vil jeg gerne henstille til Staten, naar denne nu bliver Enebesørger af Telegrammer, og Blanketter, som indeholder Ordet „Telegram“. ikke kan bruges af andre end af Staten, og der som Følge deraf — den Opfattelse har jeg — vil komme ikke saa ganske faa flere til Staten for at faa Lykønskninger besørget, — at den saa ogsaa lægger an paa at faa billigere Blanketter og mindst lige saa skønne som dem, der er nu — det vil ikke sige saa meget —, at Staten sætter Prisen nogenlunde efter, hvad Blanketterne koster,

og ikke tager en ublu Avance. Formaålet er naturligvis, at det offentlige i saa høj Grad som muligt skal betjene Befolkningen gennem de Organer, det har skabt, og Betjeningen maa ikke være en saadan, at man ligefrem driver Folk over til de andre.

Naar jeg nu har talt lidt spøgefuldt om Ordet Telegram og sagt, at det synes at indeholde en Verden af Salighed og Lykke, mener jeg naturligvis, at det private Initiativ ganske sikkert vil finde Udveje, som i det væsentlige vil kunne bøde paa, at de ikke længere kan kalde deres Lykønskninger Telegrammer. De kan kaldes Kort og forskellige andre Ting — jeg skal ikke være Raadgiver i den Henseende, jeg er sikker paa, at de, som beskæftiger sig med dette, i højere Grad end jeg vil være kompetente til at finde et passende Navn, som sikrer Afsætningen af deres Produkter.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til Fremme. Jeg havde ikke tænkt, det skulde være nødvendigt at behandle Sagen i et Udvalg, men da den ærede Ordfører for Venstre nu har henstillet, at der nedsættes Udvalg, har jeg begribeligt ikke noget imod det. Jeg gaar imidlertid ud fra, at det kun bliver en kort Udvalgsbehandling, og at vi kommer til Ende med den inden ret længe, saa at Lovforslaget kan komme for i Folketinget og blive vedtaget som Lov, saaledes at Udtrykket „Telegram“ kommer ud af Verden som Betegnelse for Meddelelser, befordrede af private Forretninger, og saaledes, at man, naar man sender et Telegram, ved, at det er Statens og ikke nogen andens.

Lange: Rent principielt kan jeg naturligvis dele det Synspunkt, der er udviklet af de ærede foregaaende Ordførere: at naar Staten opretter et Telegrafvæsen, har den et naturligt Krav paa ogsaa at besørge Telegrammerne, ligesom jeg kan dele det Ønske, at der tilføres denne Statsvirksomhed de flest mulige Indtægter. Men der er jo ogsaa andre Hensyn at tage. Der er et Hensyn at tage til de erhvervsdrivende, som nu har skabt sig Virksomheder ved at besørge disse saakaldte Telegrammer; og der er Hensyn at tage til de erhvervsdrivende, som fremstiller Telegramblanketter og sælger dem, samt til Befolkningen, der afsender saadanne Lykønskningstelegrammer, som det her nærmest drejer sig om. Og jeg synes, at Telegrafvæsenet selv har en ikke ringe Skyld i, at det har udviklet sig, som det har, ved at man har ventet